

Parametry techniczne, budowa i wyposażenie transformatorów mocy 63MVA

1. PARAMETRY TECHNICZNE

1.1. Napięcie znamionowe:

- Napięcie znamionowe uzwojenia **GN**: 121 kV
  - Zakres regulacji napięcia **GN**: $\pm 10\%$ w ± 8 st., $\pm 15\%$ w ± 12 st.
- Napięcie znamionowe uzwojenia **DN1**: 22 kV.

1.2. Najwyższe napięcie uzwojenia:

Uzwojenie	Napięcie znamionowe	Najwyższe napięcie (U_m) uzwojenia
GN	121 kV	145 kV
DN1	22 kV	24 kV

1.3. Moc znamionowa:

- Uzwojenie **GN**, **DN1**: 63 MVA.

1.4. Częstotliwość znamionowa:

- Częstotliwość znamionowa - 50 Hz.

1.5. Grupa połączeń:

- Dla transformatorów dwuuzwojeniowych: YNd11,

1.6. Straty obciążeniowe i jałowe:

- Maksymalne straty biegu jałowego przy wzbudzaniu znamionowym:

Moc uzwojenia GN transformatora	Straty biegu jałowego
	Transformator 2-uzw.
63 MVA	$\leq 22,0$ kW

- Maksymalne straty obciążeniowe transformatora przy temperaturze odniesienia 75°C i częstotliwości znamionowej:
Zgodnie z wymaganiami zawartymi w Charakterystyce technicznej parametrów transformatorów (załącznik nr 5)

Moc uzwojenia GN transformatora	Maksymalne straty obciążeniowe
	Transformator 2-uzw
63 MVA	230 kW

- Minimalna wartość wskaźnika maksymalnej sprawności PEI (zgodnie z wymaganiami Rozporządzenia Komisji (UE) nr 548/2014 z dnia 21.05.2014 r. z późniejszymi zmianami w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do transformatorów elektroenergetycznych małej, średniej i dużej mocy). Wskaźnik należy wyliczyć na podstawie Załącznika II do Rozporządzenia (UE) oraz normy EN 50629:2015:

Moc uzwojenia GN transformatora	Minimalna wartość wskaźnika maksymalnej sprawności PEI (%)
	Transformator 2-uzw (wymagania Etapu 2)
63 MVA	99,745%

1.7. Prąd biegu jałowego:

Maksymalny prąd biegu jałowego przy wzbudzeniu znamionowym odniesiony do prądu znamionowego $I_n \leq 0,2\%$.

1.8. Napięcie zwarcia:

Napięcie zwarcia dla zaczeu znamionowego, przy temperaturze odniesienia uzwojeń 75 °C i częstotliwości znamionowej, w odniesieniu do mocy znamionowej GN:

- Napięcia zwarcia uzwojeń **GN- DN1**: 11%, 12%, 18%.
(Uwaga: W uzasadnionych przypadkach wynikających z analizy mocy zwarciowej stacji dopuszcza się inne wartości. Chwilowa praca równoległa podczas przełączania transformatorów nie powinna być traktowana jako ciągła praca równoległa przy doborze napięcia zwarcia.)

1.9. Minimalny poziom izolacji uzwojeń:

- Uzwojenie **GN**:

Napięcie	LI	AC
121 kV	550 kV	230kV
52 kV (punkt zerowy)	250 kV	95 kV

- Uzwojenia **DN1**:

Napięcie	LI	AC
22 kV	125 kV	50 kV

1.10. Poziom ciśnienia akustycznego:

Skorygowany poziom ciśnienia akustycznego wg PN-EN 60076 z pracującym układem chłodzenia: ≤ 55 dB dla układu ON-AN oraz ≤ 58 dB dla układu ON-AF a dla transformatorów z Zadania 10 oraz Zadania 12 ≤ 54 dB dla układu ON-AN oraz ≤ 57 dB dla układu ON-AF.

1.11. Poziom wyładowań niezupełnych:

Poziom wyładowań niezupełnych transformatorów 115(121)/SN mierzony w układzie z odziemionym i uziemionym punktem neutralnym: ≤ 100 pC.

Uwaga: Zamawiający wymaga, aby wzrost poziomu wyładowań niezupełnych nie przekroczył 50 pC w czasie, w którym wykonuje się pomiar wnz. Powyższy wymóg nie obejmuje zakresu, gdy na zaciskach transformatora podawane jest pełne napięcie probiercze gdyż w tym czasie poziom wnz nie jest mierzony.

1.12. Maksymalny przyrost temperatury uzwojeń:

Dla temperatury otoczenie do $+40^{\circ}\text{C}$ dopuszczalne przyrosty temperatur:

- Maksymalny dopuszczalny przyrost temperatury oleju: $\leq 60^{\circ}\text{C}$
- Maksymalna dopuszczalna wartość średniego przyrostu temperatury uzwojeń: $\leq 65^{\circ}\text{C}$
- Maksymalny dopuszczalny przyrost temperatury najgorętszego punktu w uzwojeniach: $\leq 78^{\circ}\text{C}$

1.13. Chłodzenie:

- W przypadku transformatorów o mocy $> 25\text{MVA}$ chłodzenie ON-AN lub chłodzenie z układem wymuszonego powietrza ON-AF (radiatory z wentylatorami).

2. BUDOWA I WYPOSAŻENIE

Obwody aparatury zabezpieczającej i pomiarowej należy doprowadzić do skrzynki przyłączeniowej umieszczonej na transformatorze (ON-AN), a w przypadku transformatora z przewietrznikami (ON-AF) – do szafki sterowniczej przewietrzników. Wewnątrz, na drzwiach należy trwale umieścić zalaminowany schemat z wykazem aparatury i oznaczeniami. Należy stosować kable sterownicze z żyłami miedzianymi o przekroju co najmniej $1,5 \text{ mm}^2$, w izolacji odpornej na działanie czynników środowiskowych. Konstrukcja, sposób prowadzenia i mocowanie kabli musi zapewniać ich wytrzymałość mechaniczną uwzględniającą narażenia podczas wykonywania czynności eksploatacyjnych na transformatorze. W listwach przyłączeniowych należy stosować zaciski bezśrubowe, 3-przewodowe o wymiarach dostosowanych do przekroju przewodów. Skrzynki przyłączeniowe i szafki sterownicze przewietrzników należy wyposażać w zaślepienie metalowe dławice kablowe umieszczone w dnie, niezbędne dla wprowadzenia kabli stacyjnych (minimum: 2 szt. dla kabli o średnicy do 25mm i 2 szt. dla kabli o średnicy do 32mm).

Szafki przyłączeniowe na transformatorach z chłodzeniem ON-AN należy wyposażać analogicznie jak na transformatorach z ON-AF, tj:

- w ogrzewanie sterowane termostatem i wymuszone przewietrzanie miniwentylatorem. W dokumentacji należy podać wymaganą nastawę termostatu. Dopuszcza się rezygnację z wymuszonego przewietrzania w skrzynce przyłączeniowej na transformatorach z chłodzeniem ON-AN,
- szafka ma być wyposażona w oświetlenie i dwa jednofazowe gniazda wtykowe 230 V.
- zabezpieczenie obwodów ogrzewania, oświetlenia i gniazd wtykowych należy zrealizować niezależnymi czterema wyłącznikami samoczynnymi.

Transformatory mają zostać wyposażone w system asekuracji przed upadkiem z wysokości, w oparciu o drabinę z mechanizmem samozaciskowym oraz szynę lub słupkę/słupki asekuracyjne, których wysokość i umiejscowienie powinny umożliwiać pracę transformatora bez ich demontażu. Ilość punktów na pokrywie należy dopasować do powierzchni transformatora, pierwszy z nich należy umieścić przy drabinie tak aby użytkownik miał możliwość wpięcia podczas przechodzenia na pokrywę. Drabina powinna być zamontowana w sposób trwały do kadzi i jej wysokość umożliwiać bezpieczne wejście na pokrywę. Dolna część drabiny powinna zostać zabezpieczona płytą przykrywającą uniemożliwiającą dostęp osobom nieupoważnionym. Długość płyty powinna wynosić minimalnie 2 metry. Drabina powinna zostać wyposażona w punkt kotwiczący umożliwiający bezpieczne przejście do poziomego urządzenia kotwiczącego. System ma zabezpieczać pracowników podczas wejścia na transformator, oraz wykonywania prac eksploatacyjnych. Elementy składowe systemu powinny spełniać wymagania normy PN-EN 795:2012 Ochrona przed upadkiem z wysokości. Urządzenia kotwiące. Szyna oraz mechanizmy samozaciskowe służące do poruszania się powinny spełniać wymagania normy PN-EN 353-1:2014. Jeżeli zastosowany system asekuracji wymaga dokonywania okresowych czynności eksploatacyjnych (np. przeglądów) to ich zakres musi być możliwy do realizacji przez pracowników Zamawiającego. W tym celu wymagane jest przeprowadzenie szkolenia pracowników Zamawiającego do terminu odbioru końcowego (maksymalnie cztery osoby w Oddziale na terenie którego realizowana jest dostawa) w wykonywaniu przeglądu systemu asekuracyjnego. Zamawiający dopuszcza przeprowadzenie szkolenia u Wykonawcy. Wszelkie koszty związane z realizacją szkolenia, w tym koszty przejazdów, noclegów i wyżywienia uczestników szkolenia, ponosi Wykonawca.

Drabina, pokrywa i pozostałe elementy systemu mają być zabezpieczone antykorozyjnie. Drabina i pokrywa muszą być uziemione. Długość linki uziemiającej pokrywę powinna umożliwiać jej otwarcie bez konieczności odłączania uziemienia.

Transformator ma być wyposażony w uchwyty umożliwiające wyciągnięcie części aktywnej na stanowisku pracy wraz z pokrywą oraz bez konieczności wcześniejszego demontażu przepustów i przełącznika zaczeów po stronie GN oraz w przypadku transformatorów 3-uzwojeniowych - przełącznika po stronie DN. Powyższy wymóg nie dotyczy transformatorów z pokrywą spawaną z kadzią.

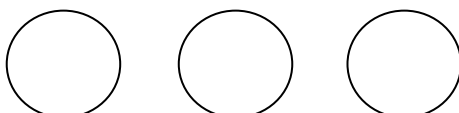
Transformatory powinny być wyposażone w światłowodowy system pomiaru temperatury punktu gorącego (Hot-spot) uzwojeń i rdzenia oraz temperatury oleju i otoczenia. System powinien umożliwiać sterowanie układem chłodzenia transformatora.

- System ma składać się z następujących elementów:
  - Sondy światłowodowe posiadający nacięcie pozwalające na odprowadzenie powietrza podczas próżni – z czego 6 (9 w przypadku transformatorów 3-uzwojeniowych) sond temperatury uzwojeń, 1 temperatury oleju i 1 temperatury rdzenia, o dokładności ± 1 °C, odpornych na rozpuszczalniki i środki chemiczne, posiadających jednolitą osłonę umożliwiającą równomierne nasycenie olejem.
  - Światłowodowy, zewnętrzny czujnik temperatury otoczenia.
  - Przepusty optyczne sond światłowodowych zapewniających łączenie i uszczelnienie bez uszczelek i elementów epoksydowych oraz szczelnej skrzynki przyłączeniowej światłowodów kształtem dopasowanej do kadzi transformatora, posiadającej połączenie ze światłowodem ST (do połączenia z przepustem i/lub urządzeniami odczytującymi/rejestrującymi). Zarówno przepusty jak i zaciski w skrzynce przyłączeniowej powinny być trwale oznaczone w sposób umożliwiający jednoznaczną identyfikację sond światłowodowych.
  - Urządzenie do monitorowania transformatora umożliwiające lokalny odczyt temperatur na transformatorze oraz zapewniające zachowanie danych historycznych (rejestracja min. 9 (12) parametrów co 15 min przez okres 20 lat) i oprogramowanie zapewniające możliwość ich zebrania (np. podłączając komputer przenośny) celem obróbki. Urządzenie powinno posiadać zdolność do przesyłania mierzonych wartości poprzez łącze Ethernet (protokół IEC 61850) i port światłowodowy wielomodowy, szklany (protokół MODBUS). W przypadku gdy urządzenie wyposażone jest w port szeregowy RS 485, należy dodatkowo zabudować konwerter RS485/FO umożliwiający przesyłanie danych z wykorzystaniem światłowodu szklanego, wielomodowego. Urządzenie powinno być zabezpieczone przed dostępem osób postronnych przez umieszczenie w skrzynce przyłączeniowej (ON-AN) lub szafce sterowniczej przewietrzników (ON-AF). Drzwi w szafkach nie powinny być wyposażone w przeźroczyste wzniki.
- Sondy powinny być rozmieszczone w następujący sposób:
  - po jednej sondzie na każdej fazie uzwojenia, umieszczonej w górnej części uzwojenia GN (w najcieplejszym miejscu uzwojenia);

- po jednej sondzie na każdej fazie uzwojenia, umieszczonej w górnej części uzwojenia DN1 i DN2 (w najcieplejszym miejscu uzwojenia – tzw. Hot-spot);
- jedna sonda umieszczona w rdzeniu transformatora w górnej części środkowego jarzma. Aby nie dopuścić do uszkodzenia sondy, w zależności od konstrukcji rdzenia, sondę należy umieścić w zablokowanym kanale chłodzącym lub jeśli taki nie występuje, sondę umieszczoną w przekładce należy przykleić do rdzenia w środkowej górnej części;
- jedna sonda do pomiaru temperatury oleju w transformatorze;
- światłowodowy, zewnętrzny czujnik temperatury otoczenia umieszczony w sposób chroniący go od nagrzewania promieniami słonecznymi i nagrzaną kadzią.
- pomiar temperatury w kanałach pomiarowych:

Numer kanału pomiarowego	Transformator 2-uzwojeniowy
1	Uzwojenie GN faza U
2	Uzwojenie GN faza V
3	Uzwojenie GN faza W
4	Uzwojenie DN1 faza U
5	Uzwojenie DN1 faza V
6	Uzwojenie DN1 faza W
7	Rdzeń
8	Olej
9	Otoczenie
10	-
11	-
12	-

- Ilości sond pomiarowych i przepustów:
  - dla transformatorów dwuuzwojeniowych **9** szt. sond (sześć sond w uzwojeniach, jedna w rdzeniu, jedna w oleju, jedna do pomiaru temperatury otoczenia),
  - ilość przepustów optycznych sond światłowodowych musi odpowiadać ilości zainstalowanych sond.
- W celu zapewnienia jednolitego zamontowania światłowodowych czujników temperatury uzwojeń, powinny być one usytuowane pomiędzy pierwszą a drugą cewką, z pomiarem w cewce drugiej w pierwszym polu od odpływu (tzn. tak aby znajdowały się one na środkowej części uzwojeń tak jak pokazano na rysunku poglądowym poniżej).

Po stronie **GN** transformator ma być wyposażony w próżniowy podobciążeniowy przełącznik zaczepów wraz z napędem.

Napęd przełącznika zaczepów, wbudowany w zamykaną szafę zabezpieczającą od wpływów atmosferycznych, wyposażony w silnik trójfazowy 3x400/230 V, 50 Hz, napięcie sterowania 230V, 50Hz. Szafę napędu należy wyposażyć w zaślepienie metalowe dławice kablowe umieszczone w dnie, niezbędne dla wprowadzenia kabli stacyjnych (minimum: 3 szt. dla kabli o średnicy do 25mm i 3 szt. dla kabli o średnicy do 32mm). W listwach przyłączeniowych należy stosować zaciski bezśrubowe, 3-przewodowe o wymiarach dostosowanych do przekroju przewodów. W szafie napędu PPZ należy zrównoleglic zaciski przyłączeniowe sterowania zewnętrznego: „zasilanie”, „góra”, „dół” i wyróżnić je np. innym kolorem z wyłączeniem koloru niebieskiego i żółto-zielonego. Zaciski te wykorzystywane będą do podłączania sterowania z miernika transformatorów podczas badań diagnostycznych.

Napęd powinien umożliwiać następujące sposoby dokonywania przełączeń:

- elektrycznie z możliwością sterowania miejscowego (przy napędzie) lub zdalnego (z nastawni),
- napędem ręcznym (korbą), po unieczynnieniu napędu elektrycznego.

Napęd powinien być wyposażony w:

- licznik ilości przełączeń,
- miejscowy optyczny wskaźnik położenia zaczepów,
- zdalny wskaźnik położenia zaczepów z odczytem w nastawni oraz z możliwością przesyłania informacji do punktu dyspozytorskiego przez telemechanikę,
- kontakty elektryczne do sygnalizacji pracy napędu, położenia skrajnych zaczepów, braku zasilania napędu elektrycznego,
- zabezpieczenie obwodu zasilania silnika wyłącznikiem samoczynnym,
- ogrzewanie sterowane termostatem i wymuszane przewietrzanie miniwentylatorem. Dopuszcza się rezygnację z wymuszonego przewietrzania, ze sterowania ogrzewania termostatem oraz zastosowanie innych systemów antykondensacyjnych pod warunkiem, że są to rozwiązania firmowe producenta szafy napędu przełącznika zaczepów,
- oświetlenie i jednofazowe gniazdo wtykowe zabezpieczone wyłącznikiem samoczynnym 16 A,
- ogrzewanie wnętrza napędu, oświetlenie i gniazdo wtykowe należy zasilić z innego obwodu niż silnik i zabezpieczyć **każdy** z tych obwodów niezależnymi wyłącznikami samoczynnymi,
- z przełącznika zaczepów należy wyprowadzić rurkę do pobierania próbek oleju z króćcem wylotowym z gwintem zewnętrznym 5/16 cala, 32 zwoje na cal z metalową osłoną, sprawdzoną do poziomu obsługi.

Konserwator ma być dwukomorowy, osobne komory dla podobciążeniowego przełącznika zaczepów i kadzi.

Radiatory ocynkowane (ocynk ogniowy o grubości nie mniejszej niż 75 µm) mają być nabudowane na transformatorze w sposób umożliwiający ich demontaż poprzez zastawki pozwalające na odcięcie oleju w kadzi od radiatorów.

Radiatory powinny być wyposażone w korki do odpowietrzania i spustu oleju.

Wyposażenie transformatora (uwaga: wszystkie zawory zamontowane na transformatorze, poza zastawkami radiatorowymi, mają być kulowe):

Zawory do spustu, napełniania i filtrowania oleju. Sposób montażu zaworu spustowego musi zapewniać, że po opróżnieniu kadzi pozostanie w niej warstwa oleju o wysokości nie większej niż 20 mm.

Zawory probiercze do pobierania prób oleju z górnej i dolnej części kadzi oraz z przełącznika zaczepów – króciec wylotowy z gwintem zewnętrznym 5/16 cala, 32 zwoje na cal z metalową osłoną. Ich umiejscowienie powinno być dostępne dla obsługi i umożliwiać pobranie próbek oleju bez konieczności odstawienia transformatora z ruchu.

Włazy w konserwatorze do czyszczenia.

Zaciski uziemiające na kadzi przystosowane do podłączenia bednarki lub linki miedzianej o przekroju 100 mm², oraz połączenia wyrównawcze pomiędzy szafami napędu przełącznika zaczepów, sterowania a kadzią.

Wsporniki i ucha do podnoszenia i przeciągania transformatora.

Podwozie z kołami z obrzeżem, przestawialne o 90°, oraz blokadą do kół. Podwozie powinno umożliwiać przetaczanie transformatora w dwóch kierunkach przy rozstawie:

- w kierunku podłużnym - 1505 mm,
- w kierunku poprzecznym dla jednostek o mocy 25MVA - 1505/3010 mm,
- w kierunku poprzecznym dla jednostek o mocy >25MVA - 3010 mm.

Zastosowane izolatory przepustowe olej/powietrze mają być umieszczone na pokrywie transformatora. Konstrukcja transformatora ma umożliwiać w przyszłości zmianę rodzaju przepustów DN na zintegrowane, konektorowe, wielogniazdowe, umożliwiające bezpośrednie podłączenie kabli i ograniczników przepięć. Wymiana przepustów musi być możliwa do przeprowadzenia na stanowisku pracy, bez przewożenia transformatora do producenta lub zakładu remontowego i bez konieczności wyjmowania z kadzi części wyjmowalnej. Przepusty konektorowe powinny być zamontowane w otworach po demontażu dotychczasowych izolatorów przepustowych. Śruby mocujące sworzeń izolatora przepustowego i dolną część konektora, muszą umożliwiać takie zamontowanie, aby nie istniała możliwość ich wysunięcia podczas montażu (tzw. „śruby niegubiące”). Sposób wymiany musi być opisany w szczegółowej instrukcji będącej częścią dokumentacji technicznej transformatora. Przepusty GN (WN) mają być wyposażone w zaciski pomiarowe.

W przewodzie olejowym łączącym konserwator z kadzią, w kolejności od konserwatora należy zamontować zawór kulowy, zawór szybko odcinający wypływ oleju (wg punktu 4.12.11), zabezpieczenie gazowo-przepływowe kadzi (wg punktu 4.12.9) i zawór kulowy.

Zabezpieczenie dwustopniowe gazowo-przepływowe kadzi, spełniające poniższe kryteria. Pierwszy stopień powinien reagować na drobne uszkodzenia wewnątrz transformatora objawiające się powstawaniem małych ilości gazu.

Drugi stopień powinien reagować w przypadku poważnych uszkodzeń charakteryzujących się wydzielaniem dużych ilości gazu i szybkim przepływem oleju w rurze prowadzącej do konserwatora. Każdy ze stopni powinien być wyposażony w niezależny łącznik elektryczny, uruchamiany magnetycznie, służący do sterowania zewnętrzną aparaturą sygnalizacyjną. Łączniki powinny mieć następujące parametry:

- napięcie znamionowe 250 V AC i DC,
- prąd znamionowy minimum 0,5 A przy 10000 łącheń,
- zdolność łączeniowa minimum 0,25 A AC i DC,
- wytrzymałość na wibracje w kierunku poziomym i pionowym minimum 75 Hz bez skłonności do zamknięcia styków.

Zabezpieczenie powinno być wyposażone w zawór odpowietrzający, zawór do pobierania próbek gazu, przycisk do mechanicznego sprawdzenia działania łączników sygnalizacyjnych, wzornik ze skalą w cm^3 . Obudowa zabezpieczenia powinna być odporna na wszelkie warunki atmosferyczne, stopień ochrony minimum IP54. Zakres temperatury oleju: $-25 \div +100^\circ\text{C}$.

Zabezpieczenie przepływowe podobciążeniowego przełącznika zaczepów jednostopniowe, z zaworem kulowym od strony konserwatora. Powinno ono reagować w przypadku uszkodzeń charakteryzujących się wydzielaniem dużych ilości gazu i szybkim przepływem oleju w rurze prowadzącej do konserwatora. Powinno być wyposażone w łącznik elektryczny, uruchamiany magnetycznie, służący do sterowania zewnętrzną aparaturą sygnalizacyjną. Łącznik powinien mieć następujące parametry:

- napięcie znamionowe 250 V AC i DC,
- prąd znamionowy minimum 0,5 A przy 10 000 łącheń,
- zdolność łączeniowa minimum 0,25 A AC i DC,
- wytrzymałość na wibracje w kierunku poziomym i pionowym minimum 75 Hz bez skłonności do zamknięcia styków.

Zabezpieczenie powinno być wyposażone w zawór odpowietrzający, przycisk do mechanicznego sprawdzenia działania łączników sygnalizacyjnych, wzornik ze skalą w cm^3 . Obudowa zabezpieczenia powinna być odporna na wszelkie warunki atmosferyczne, stopień ochrony minimum IP54. Zakres temperatury oleju: $-25 \div +100^\circ\text{C}$.

Dopuszcza się zastosowanie zabezpieczenia przepływowego innej konstrukcji lub zamiast niego zastosowanie przekaźnika ciśnieniowego jeżeli rozwiązanie takie proponuje producent przełącznika jako rozwiązanie fabryczne.

Zawór kłapowy szybko odcinający wypływ oleju z konserwatora w przypadku rozszczelnienia kadzi transformatora wskutek uszkodzenia (wymaganie to nie dotyczy transformatorów o mocach $\leq 16 \text{ MVA}$), spełniający poniższe wymagania. Minimalny przepływ powodujący zamknięcie zaworu nie większy niż $90 \text{ dcm}^3/\text{min}$. Zawór powinien być wyposażony w optyczny wskaźnik zadziałania, urządzenie do zewnętrznego mechanicznego sterowania i w łącznik elektryczny służący do sterowania zewnętrzną aparaturą sygnalizacyjną. Łącznik powinien mieć następujące parametry:

- napięcie znamionowe 250 V AC i DC,
- prąd znamionowy minimum 0,5 A przy 10 000 łącheń,
- zdolność łączeniowa minimum 0,25 A AC i DC,
- wytrzymałość na wibracje w kierunku poziomym i pionowym minimum 75 Hz bez skłonności do zamknięcia styków.

Obudowa zaworu odcinającego powinna być odporna na wszelkie warunki atmosferyczne, stopień ochrony minimum IP54. Zakres temperatury pracy: $-25 \div +100^{\circ}\text{C}$.

Dwa wskaźniki poziomu oleju w konserwatorze: jeden w części konserwatora połączonej z kadzią główną, drugi w części konserwatora połączonej z przełącznikiem zaczepów. Każdy wskaźnik powinien być wyposażony w łącznik elektryczny, uruchamiany magnetycznie, służący do sterowania zewnętrzną aparaturą sygnalizacyjną przy minimalnym poziomie oleju w konserwatorze. Łącznik powinien mieć następujące parametry:

- napięcie znamionowe 250 V AC i DC,
- prąd znamionowy minimum 0,5 A przy 10 000 łączy,
- zdolność łączeniowa minimum 0,25 A AC i DC,
- wytrzymałość na wibracje w kierunku poziomym i pionowym minimum 75 Hz bez skłonności do zamknięcia styków.

Obudowa wskaźnika powinna być odporna na wszelkie warunki atmosferyczne, stopień ochrony minimum IP54. Zakres temperatury pracy: $-25 \div +100^{\circ}\text{C}$. Wskaźniki poziomu oleju mają być umieszczone w sposób zapewniający ich widoczność dla personelu obsługi.

Zawór bezpieczeństwa działający w przypadku przekroczenia dopuszczalnego ciśnienia wewnątrz kadzi transformatora spełniający poniższe wymagania. Zawór powinien być wyposażony w osłonę przeciwrozpryskową, odprowadzenie oleju do dolnego poziomu kadzi, oraz w podwójny łącznik elektryczny służący do sterowania zewnętrzną aparaturą sygnalizacyjną. Łącznik powinien mieć następujące parametry:

- napięcie znamionowe 250 V AC i DC,
- prąd znamionowy minimum 0,5 A przy 10 000 łączy,
- zdolność łączeniowa minimum 0,25 A AC i DC,
- wytrzymałość na wibracje w kierunku poziomym i pionowym minimum 75 Hz bez skłonności do zamknięcia styków.

Obudowa zaworu bezpieczeństwa powinna być odporna na wszelkie warunki atmosferyczne, stopień ochrony minimum IP54. Zakres temperatury pracy: $-25 \div +100^{\circ}\text{C}$. Odprowadzenie oleju do dolnego poziomu kadzi nie powinno wprowadzać dławienia w przepływie oleju.

Dwa bezobsługowe odwilżacze powietrza z automatyczną regeneracją silikażelu systemem grzewczym kontrolowanym przez czujnik, zamontowane na poziomie obsługi. Para wodna wydzielona podczas osuszania ma podlegać kondensacji i być odprowadzona na zewnątrz. Para wodna nie może być zasysana do transformatora. Odwilżacze mają być wyposażone w styki pomocnicze do zdalnej sygnalizacji uszkodzenia (funkcja samokontroli). Styki te należy wyprowadzić na listwę w skrzynce przyłączeniowej (ON-AN) lub w szafce sterowniczej przewietrzników (ON-AF).

Zabezpieczenie temperaturowe spełniające poniższe wymagania, zbudowane w oparciu o manometryczny termometr kontaktowy z kapilarą, do pomiaru temperatury oleju, z możliwością nastawienia przynajmniej dwóch zakresów temperatury, z przynależnymi do nastawników temperatury niezależnymi (osobne na „załącz” i „wyłącz”), przełączalnymi łącznikami elektrycznymi służącymi do sterowania zewnętrzną aparaturą sygnalizacyjną. Konstrukcja termometrów powinna umożliwiać nastawienie jednakowych temperatur granicznych dla wszystkich zakresów. Termometr powinien być wyposażony w optyczny wskaźnik mierzonej temperatury oraz

wskaźnik maksymalny. Łączniki elektryczne powinny mieć następujące parametry:

- napięcie znamionowe 250 V AC i DC,
- prąd znamionowy minimum 0,5 A przy 10000 łącheń,
- zdolność łąchzeniowa minimum 5,0 A AC i 0,25 A DC,
- wytrzymałość na wibracje w kierunku poziomym i pionowym minimum 75 Hz bez skłonności do zamknięcia styków.

Czujnik tego termometru umieszczony na pokrywie transformatora w kieszeni termometrowej, a nastawnik temperatury wraz ze wskaźnikiem temperatury należy umocować na transformatorze w miejscu i na wysokości umożliwiającej łatwą obsługę. Sposób prowadzenia, zabezpieczenie i mocowanie kapilary musi zapewniać wytrzymałość mechaniczną uwzględniającą narażenia podczas wykonywania czynności eksploatacyjnych na transformatorze. Obudowa termometru powinna być odporna na wszelkie warunki atmosferyczne i drgania, stopień ochrony minimum IP54. Zakres pomiarowy: $-20 \div +100^{\circ}\text{C}$.

Termometr do zdalnego pomiaru temperatury oleju. Czujnik tego termometru powinien być umieszczony w kieszeni termometrowej, a wskaźnik temperatury w pomieszczeniu nastawni. Zakres pomiarowy 0 – 150°C . Wskaźnik ma być wyposażony w interfejs RS-485 (protokół MODBUS).

Układ wymuszonego przewietrzania (ON-AF) powinien być wyposażony następująco:

- przewietrzniki należy podzielić na dwie, niezależne grupy, przy czym uszkodzenie jednej z grup powinno umożliwiać obciążenie transformatora co najmniej w 60% mocy znamionowej,
- sterowanie każdej grupy ma być możliwe ręcznie – z szafki sterowniczej zainstalowanej na transformatorze i zdalnie z nastawni oraz
- samoczynnie – za pomocą przeznaczonego do tego celu drugiego manometrycznego termometru kontaktowego o parametrach identycznych jak opisane w punkcie 4.12.15. Progi załączania i wyłączania poszczególnych grup wentylatorów mają być podane w dokumentacji techniczno-ruchowej przekazanej Zamawiającemu. Wybór sposobu sterowania („ręcznie – samoczynnie”) odbywać się będzie przełącznikiem w nastawni. Napięcie sterownicze 230 V, 50 Hz.
- układ sterowania powinien umożliwiać zdalną sygnalizację załączenia poszczególnych grup przewietrzników,
- przewietrzniki mają być zasilane z dwóch różnych źródeł wybieranych przełącznikiem w szafce,
- zabezpieczenie główne i każdej z grup ma być wykonane odpowiednio stopniowanymi bezpiecznikami topikowymi lub wyłącznikami samoczynnymi,
- zabezpieczenie każdego przewietrznika należy wykonać wyłącznikami samoczynnymi,
- szafkę sterowniczą należy wyposażyć w ogrzewanie sterowane termostatem i wymuszone przewietrzanie miniwentylatorem. W dokumentacji należy podać wymaganą nastawę termostatu,
- szafa sterownicza ma być zamykana klamką umożliwiającą zablokowanie kłódką.
- szafka ma być wyposażona w oświetlenie i dwa jednofazowe gniazda wtykowe 230 V.

- zabezpieczenie obwodów ogrzewania, oświetlenia i gniazd wtykowych należy zrealizować niezależnymi czterema wyłącznikami samoczynnymi.

5. DOPUSZCZALNE TOLERANCJE

• przekładnia napięciowa	$\pm 0,5\%$,
• straty stanu jałowego	$+0\%$,
• straty obciążeniowe	$+0\%$,
• napięcie zwarcia transformatorów 2-uzwojeniowych	$\pm 7,5\%$,
• napięcie zwarcia transformatorów 3-uzwojeniowych:	
• GN-DN1	$\pm 7,5\%$,
• prąd stanu jałowego	$+30\%$,
• skorygowany poziom ciśnienia akustycznego	$+0\text{dB}$.